

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ő királyi fensége vednöksége alatt álló Szittnya Osztályának közlönye.

Hírtételi ára:
Égész évre 3 ft. —
Fél évre 1 — 50 —
Negyed évre 50 —

— MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP. —

Hivatalos hirdetések díja:

100 szög 2 ft., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra címezve **Turóc-Szt.-Mártonba** küldendők.
A hivatalos hirdetéseket, kéziratosokat **péntekig** kérjük beküldeni.

Tanulságok.

Szomorú tanulságokat lehet levonni a lapunk közelebbi két számában közzétett Turócmezgye közigazgatási állapotáról szóló jelentésből.

A jelentés ugyan csak Turócmezgyéről szól, de ez csak egy kiszakított darab egy nagy területből, melynek csaknem minden pontjára el lehet ugyanazokat mondani.

A közigazgatási állapotok hanyatlása, pénzügyi és az állapotokkal szemben tanúsított közöny olvasható ki a jelentésből.

A mezőgazdaság ország szerte használatának indult, de legalább iparkodnak az az által ért veszteséget más úton pótolni, nálunk azonban nem történik semmi, sőt a legfontosabb tényező, a gazdasági egyesület, évek óta még csak életjelet sem ad magáról.

Nem először beszélünk e fontos hivatású egyesületről lapunkban, mert hisz már alkalmunk volt többször rámutatni azon elnökökre, melyek ezen egyesület működéssel járnak, de sajnálatlalt látjuk, hogy közállapotaink iránt tanúsított közöny sokkal nagyobb, hogy sem ez egyesületbe életet lehet önteni.

A gazdasági egyesület azokon a bajokon, melyek orvoslását kívánja a jelentés, könnyen segíthetne s befolyásával a gazdák érdekeit nagyon előmozdítaná.

Ha talán egy-egy vármegye nem tudna annyi tagot szolgáltatni, mennyi az egyesület fenállásához szükséges, egyesüljön két, három vármegye s alkossák meg az egyesületet, annál több sikerrel működhetik.

A hanyatlás nem csak gazdasági de nemzeti szempontból is figyelembe veendő.

A csapás legnagyobb súlyával a közép és nagyobb gazdákra nehezu, tehát azokra, kiknek működésére a társadalmi és a közelet terén is szükség van. Ámde a nyomozott viszonyok miatt kénytelenek lelépni azon térről, melyen munkásságukra okvetlen szükség van s mely térről a Felvidék magyar közönségének lelépni nemzeti érdekből nem szabad.

Éppen azért a minden oldalról fenyegető veszély ellen védekezni kell s ez csak úgy lehet, ha mindenki megteszi kötelességét. Szomorú a tanulság, melyet a jelentésből le lehet vonni, de tenni kell róla, hogy a jövőben ne legyen úgy.

Itt lenne az ideje, hogy a Felvidék magyarsága tette ébredjen s betöltse azon szerepet, mely történelmi multja, műveltsége és vagyoni állása után méltán megilleti s mely szerepre éppen ezeknél fogva kötelezve is van.

Ha azonban folytonos panaszszal ajkunkon keressük a segítséget s a vízbe fuló módjára szalmaszálak után

kapkodunk, elsodor az áradat. Itt alapokat kell lerakni, hogy biztos támpontul szolgáljanak, hanem ehhez munka, kitartó munka kell.

A kultuszminiszter az iparról.

Szásztor is elmondott szó hangzik el Trefort miniszter ajkáról abban a levélben, amelyet a mult hét végével választóhoz intézett. Egy miniszter nyit levele nem foroghat csak kis körben, az, az egész ország nyilvánosságának van szánva. Egy miniszteri enuntiatio, melynek fontosságát kétségtelemé teszi annak írója, egy tapasztalt, tudós miniszter, aki közművelődésünk első hivatalnokaként, aki idylikus idők epochája elmult, teremtünk ipart. Mondja az ősz miniszter.

Húsz évtized óta egy programbeszédből, egy beszámolóból, egy unnepi tószótl sem kiányzott a passzus: teremtsünk ipart.

Kormánypart, mérsékelt és független ellenzék emberei mind használják e kifejezést, divatos mondásképen.

Bizony nem is egyből ez ma már mondanál, melyet a kényszerűség szult ezelőtt húsz év előtt, de amelynek az elő képe ma is longyosan, bitangul éhezve lézeng a munka üres asztalai körül. Mindenkinke a szemébe tünik, szánakozva néz végig rajta a nemzet, sok nagy úr, sok magyar gazda, és elmondja mindenki, hogy ez a skelet jobb sorsra volna érdemes.

Ennek a szánakozásnak aztán azaz eredménye, hogy a gyűlésen a magyar ipart

istápolni határozatilag kimondatik és a határozat jegyzőkönyvébe iktattatvan, az őri-zet végett a levéltárba elhelyeztetni rendeltetik.

Írásban minden városban, minden községben meg van már örökítve a szegény magyar ipar partolása.

Tavaly az egyetemi ifjak körében is megindult egy mozgalom, mely czélul tüzte ki magának szükségleteit kizárólag magyar ipartermékekből fedezni, de sajnos, itt is csak szalmaláng hevítette föl a kedélyhullámokat, és a felkesés — talán csak éppen addig tartott, amíg az e nagy boglya pernyevé vált.

Azt mondjuk, hogy talán u. Lehet hogy az alatt a pernye alatt erősz páráz ég.

Az egyetemi ifjak mozgalmatól többet vártunk. Reményeink megvalósulásához éreztek magukat közelebb, mikor hallottuk, hogy a magyar ipart partoló egyetemi ifjakból alakult egylet összeköttetésbe lép a főispánokkal (!) és fel fogja hívni a vidéki ifjuságot is a mozgalomhoz való csatlakozásra; érintkezésbe lép az ipar és kereskedelmi kamarákkal, hogy ez uton megkapja azoknak a kereskedőknek és iparosoknak jegyzékét, kiknél vásárolva, csakugyan a magyar ipart segítik elő.

A történelem a magyar egyetemi ifjaknak hazafias tendenciájukért sokkal tartozik. Nekik mindig sikerült a társadalmat megnyerni, akár politikai, akár társadalmi átalakulásra volt szüksége a nemzetnek. És viszont a nemzet is mindig készen talála az iskolák lakóit, ha azokra szüksége volt.

Magyar ipart csak egy tényező teremthet

TÁRCSA.

Blatnicza.*

Írta: Schröder Károly.

A monda szerint: azon a helyen, a hol ma Blatnicza vár romjai állanak, hajdanában barátoklakom volt, melynek egyike lakójáról a következők reglik. »A magas hegyesor körözte Turóc mezgyében van... a megé rmbaiban is tisztelt Blatnicza vára... e megye egyik hatalmasának, a gróf és báró Révay nemzetségének tulajdona, mely az országnak sok hiv honéretű, s tántorhatatlan erényű férfiakat szüle, s mely szélesen elterjedő birtokain, s a megyebeli örökös főispánságon kívül, a Thuróczy gróf nevet is dícsően szerzék meg. Ott, honnan most e vár romhalmái a völgybe letekintenek, hajdan egy barátoklakom áll, melyet az egész vidék mélyen tisztelt, s az élet fontosabb körülményiben tanácsért kért. Ebben egy Odilo nevű barát lakozék, kit az egész szomszédtság úgy tisztelt, mint jóvendőmondót, (mert ő nem csak olvasott és írt tökéletesen, hanem gyogyított is.) Egyszer a többi közt meglátogatta őt egy szomszéd vár-ország is, elejébe terjesztvén aggodalomtelle panaszait, hogy leánya Erika talán valami varazsítással megvesztetve, érzékeny szelidségéről fel sem tehető malakassággal ellenzene egy olly öszveköttetést, mely egész háza boldogságát támogatná. S már a völgyéni is hozzá idéztetvén, néhány nap múlva megérkezék. — Az asszony-kan ezen igen alapos aggodalma mellett is

alig volt még annyi merészsége, hogy a barátot meglátogassa, félvén, hogy durva férje, ki semmi ellenszólást, vagy ellenkezést nem ismer, engedelmessége miatt, szerette egyetlen gyermekét, méltatlan bánásmódjával végre megöli. — Odilo azt parancsolta: küldened hozzá gyónásra a leányzó, s minden jót igéred. A leányzó eljött s Odilo »arra bira Elikát, hogy megvállana ellenkezésének okait: ő t. i. atyja vára és Znio vára közötti elváló útnál álló kapolnában a minden malasztok anyja előtt oly szent fogadást tett, mellyel fogva gyenge kora játzó társán, a hatalmas Znio udvari nemes ifiun, ama deli, vidám bátorságú Illa méron kívül, igazán bugzón soha senkit sem szerethet. — Ez a barátunk elég volt. A barát visszaért a leányka és anyja bizalmával. Megleste ugyanis Erika és Illamér találkozását a Znio vára közelében lévő kapolna mellett, rajtok utott több cinkosával, megölte Illamért és elrabolta Elikát, kit egy a sürtő erdő közepén lakó szénégetőhöz adott. A szülőknök pedig azt hazudta, hogy Erika és Illamér messze országba megszöktek, a hol — mint monda — »utaltalos hazaságban állnak. Eltelt egy fél év Ekkor tüz támad a szénégető gnyhojában, Erika a zavarban megszökök és hosszú fáradsámas út után menedéket talál a Zniovára melletti kapolnában; a hol reggel elalattan megtalálja az egyházit és haza kiseri szüleéhez, kinek Erika elmondta a vele történteket. A felboszankodott atya és fegyvertársa a hatalmas Znio-vár-ur, az igen kedvelt Illamérnek alacsony meggyilkoltasán szörnyű haragra gerjedve, azonnal bekefelmé, s hadizón leveleket küldenek a blatniczai klastromnak. Az elérmült apat, szabad menettel nyervén, azonnal a várba

siete, hogy az ily hadizéncnek okát megérte, megígerte, hogy példásan bünteti meg a gyónási titoklat visszaélt barátot. Mihelyt haza tére, mindjárt a harangszóra egybegyűltek a lelki atyák s ekként szóla: »Tudjatok miként bünteti egyházatörvényünk azokat, kik feltörik a gyónáspesztet. Örökre nemüljön el azon száj, mely nem irtódzék felbontani a szent hely titkát; mire: zárja el örökre e lakat Odilo száját s nyelje el az élő gonoszt a sir. S úgy lón, a mint az apát itelt. Im a monda a blatniczai barát-ról. Így száll az szájról-szájra. — Nehány évvel ezelőtt ezen romok közti ásás közben találtak a faluregben egy férfi-vázat, melynek bal állcsontján egy lakat függ. E romok urát az pesti ritkaságházba küldék, hol maiglan is látható. Eddig a mese.

Ipolyi Schematismus historicusa szerint Blatniczáról okmányilag bebizonyítható, hogy már 1252-ben existált. (Cod. dipl. Fejér VII.)

Tudva van továbbá, hogy a Korom család birtoka volt, e család azonban 1538-ban Balinttal és Istvánnal kihalt. Ez időben élt Thuróc mezgyében egy férfiú, ki nemcsak előkelő régi családjára, mely 1163-tól származtatható le, büszke lehetett, hanem a ki rendkívüli tevékenysége és szorgalma által oly lényeges szolgálatokat tett a Szapolyai ellen küzdő I. Ferdinánd királynak, hogy az neki több más, írt fel nem emlitendő adományon kívül Blatnicza várat és a hozzá tartozó jószágot is adományozta. E férfiú Révay I. Ferenc volt, ki 1489-ben született; atyja László, legidősebb bátyja István, ki a török elleni harcban, elesett, második bátyja János volt, ki kezdetben Szapolya-párti, de később Ferenc által Ferdinándnak megnyeretett. A nevezett három fiú által emelkedett a Révay nemzetség történelmi híre.

Czimerök, melyet akkor nyertek, e három testvére czelo, a vért égszínű udvarból, arany koronából, kiemelkedő farkas, mely körmei közt egy száron nőtt három rózsát tart; a diploma szavai szerint az ches farkas a Révay-aknak dicványát jelenti, a három rózsza közül a két piros, a János és István vérel szerzett hadi érdemeiket, a fehér rózsza a legifjabbik Ferenc (akkor még) nőtlenységét jelenti. Istvan utódait trebo szto Révay-aknak nevezik, kik ismét két ágra szakadtak: a báró treboztói és a nemes treboztóiakra. A bárói ág csak 1844-ben halt ki; a nemesi ág még most is él; Nógrád megyében birtokosok. (Ezen treboztói Révayak közt három testvér: László a legthalmasabb sarja ezen ágnak, aki nagy vagyon és bárói méltóságot szerz e treboztóiaknak, továbbá öcsesei: István és András 1614-ben tanulóok voltak Kőrömczybányán.)

A mi Ferenczünk azonban alapítja meg a ma is viruló szklabiné és blatniczai ágat. Ezen történeti nevezettségű férfiúnak I. Ferdinand trónra emeltetésében nagy érdeme volt. I. Ferdinand megkoronázatása után Ferenc a kir. tabla elnökvé és az Szklabina váranak és hozzá tartozó jószágának felét kapta (melynek másik felét később 3550 írtév Istvánny Anna, Macedoníai Miklós özevgyétől megvett) 1532-ben Thurócmezgye főispánjává nevezetett ki. 1538-ban kir. személynök és Blatnicza ura lesz. 1542-ben pedig tetőpontját érte azon méltóságoknak, melyekre fokontek emelkedett, midőn nádori helytartóvá nevezetett ki. Ekkor ő már dúsgazdag főúr tomédek jószágokkal; bányáknak, a nálánal szegényebek Istvánnak, ajándékozta Trebo szto t, és más kisebb, Thuróc mezgyében fekvő

* A Kőrömczybányai főiskola az évi értesítőből.

és ez a magyar társadalom, illetőleg a magyar ifjúság.

Ha a magyar ifjúság a társadalomhoz fordul támogatásért, nem hiszük, hogy az a magyar társadalom, amely a magyar ifjúságban hazájának jövő boldogságát és reményét látja, ne támogatná törekvéseit annál is inkább, mikor tudja, hogy a csej mindnyájunknak, gyermekeinknek is meghozza a hasznót.

Azt mondani, de csak mondani, — mint ahogy Trefort miniszter úr mondja — „steremtünk ipart”, csak „idyllikus hang.

Pedig a miniszter úr ezen a téren igazan legtöbbet tehet. Többet, mint a kereskedelmi és ipari miniszter. Trefort miniszternek sokkal hatalmasabb tényező áll rendelkezésére, mint az ipari tárca és ez a magyar ifjúság és ez a magyar társadalom.

Ha a miniszter úr nem választóhoz, de az ország tanuló ifjúságához intéz levelet, hogy: **fiúk, magyar ifjak, a hazaveszélyben!** Az ország gazdasági viszonyai évről évre nyomasztóbban nehezede a hazára; a gazda tönkre megy, a magyar iparos nem tud megélni, mert ti is megfélemdzettek hazafu kötelességéről. Külföldi iparcikkeket vásároltok, külföldön szőtt posztóbból készült ruhában jártok, külföldre külditek a termédek pénzét, a külföldi iparosnak adtok jövedelmet, mialatt a mi magyar iparosaink szájából vesztetik ki a bevétőt falat kenyeret, pedig idehaza mindent jobbat és olcsóbbat is kaphattok. Fiam! Gyermekeim! (és itt czitáljuk a miniszter úr szavait) A legutóbbi napokban között adótok szerint a bevételünk 35 millióval nagyobb a kivételnél s ha hozzáteszük, hogy vasutaink külföldi tőkékkel építettek s a földbirtokot terhelő záloglevelek legalább háromnegyede a külföldön van, a kamat tehát a külföldnek fizetik, kérdem micsoda közgazdasági és pénzügyi jövő vár az országra, ha e hézagot nem tudjuk kitölteni? Hiu fantasztikus remény azt hinni, hogy azt nyers anyagok termelése és kivitele által fogjuk tetetni. Az idyllikus idők epochája elmúlt, — ipart kell teremtenünk! Igenis így lehetne ipart teremteni.

Ennek aztán volna eredménye! A probléma, társadalmi utat teremteni meg a magyar ipart, meg volna oldva — egy hazafias levéllel, amit a miniszter úr nem is a választóhoz, hanem azoknak a fiaihoz meg a többi tanuló ifjúsághoz intézne.

Es ez a cselekedet a legszebb beszámolója volna Trefort miniszternek, amiért őt örök időkre áldandó a nemzet.

Hogy a fölívás nem maradjon eredmény nélkül, arról kezeskedünk.

H I R E I N K .

Liptóhól. Liptó vármegye tisztikarában, több tisztviselő elhalálása folytán, nagyobb személyváltozás történt az utóbbi időben; Szentiványi Márton főispán az 1886 évi XXI. t. cz. adta jogánál fogva kinevezte a megüresedett főúri állásra Dr. Mikó Gyulát, a szentmiklósi járás közkezdveltségnek örvendő derék orvost, helyére pedig Dr. Grossmann Ignac magánorvos, — továbbá közgyámnak Paulu Gyay Armand az újvári járás szolgabíráját — az utóbbinak helyére Kubinyi Hugót, a rózsashegyi szolgabírósgy közigazgatási gyakorlatokat, — és állatorvossá Blaha Gyulát. Az újon kinevezett tisztviselő a hivatalos esküt a f. é. június 28-án tartott megyei közgyűlés előtt tették s működésüket mindannyian megkezdték.

Liptó vármegye közigazgatási bizottsága és hó 10-én tartá rendes havi ülését. Az ülésen a jelentéktelenebb folyó ügyeken kívül az egyes előadók előterjesztették amaz adatokat, melyeknek alapján a bizottságnak a folyó év első feléről szóló időszak jelentése a miniszterelőkelő s a vármegye számára elkészítendő leszen.

Ugyanekekor szemben az ebek között ismét fellépett viszonyveszedelmével, Kisely Árpád k tanácsos és tanfelügyelőnek többek által támogatott felszólalására, erélyes intézkedés tettetett a vármegyenek az ugynevezett „vesztet-kutyák” elleni szabályrendeletre pontos és kéréllhetetlen szigorral lenendő végrehajtására nézve. — A tanácskozásnak legérdekesebb mozzanatát képezte Paulu Gyay Gyula főjegyzőnek, több pól jár szegény szülő kérelme folytán a k. tanfelügyelőhöz intézett és előszóval is bővebben megokolt következő írásbeli interpelláció: „Miódön Liptószentmiklósi mezővárosában a négy osztályból álló állami polgári iskola létesült és a magas közoktatásügyi kormány, saját közgeje a k. tanfelügyelő útján oda hatni igyekezett, hogy az iskola elhelyezésére szükséges épületet Szent-Miklós és a vele összeépült közgeje a saját költségön állítsák elő — illetékes helyről azon biztosítást nyújtoták, hogy a polgári iskola a gymnasiummal teljesen egyenrangú tantervet — s a polgári iskola tanítványai bármely hazai gymnasiumba minden akadály nélkül általmehet tanulmányait folytatandó

— ha a latin nyelvet, mint a polgári iskola rendkívül tantergát hallgatta és abból vizsgát tett. — E kecsesgőt biztosítás következtében — és csakis azért — az állam jelzett költségbeszerzési kísérlete sikerre is vezetett és Szentmiklós városa és az érdekeltek ez iskoláépület költségére 10,000 ft hozzájárulási költséget írtak alá önszántukból, melynek még hátralevő részletét szüntelenül szorgalmazza a k. tanfelügyelősg. Az utóbbi évek tapasztalása fonáln azonban sajnos kellet meggyőződnő, hogy a sztmiklósi polgári iskola jellegét illetőleg a nagyközönség mintegy félre lett vezetve, mert amely növekedése az iskolának kifogástalan bizonyítványval valamely következő gymnasialis osztályba akart általmenni, annak eme bizonyítványa a gymnasiumban nem honoratított s míg eleinte csak a latin nyelvbeli kellet a fiunak magát a gymnasium tanárai előtt újabb vizsgának alávetnie, addig az utolsó időben kénytelen az a gymnasiumba való felvételt előtt nemcsak minden tantárgyból újra vizsgázni, de fölúlrá még a körülbelül 50 frta rúgó vizsgálati díját is lefizetni. — Ezen viszas körülménynek már mostanig is számtalan szülő vallotta kárat, akik gyermekeiket jó hizemüleg a polgári iskolába adván, mikor azokat, továbbtanulástuk végett gymnasiumba vitték, azon keserü csalódásra ébredtek, hogy gyermekeikkel úgyszólván iskolai zsákutcába rekedtek és fiaik kezdték előlrol a tanulást, illetve az iskolai osztály ismétlését, akár Pál apostol a cséplést.

Törvényengedde jogomnál fogva kérdeznibátorkodom emnélfogva az érdemes királyi tanfelügyelősgőtől:

Mi alapon nyugszik az, hogy a polgári iskola osztályait eredménynyel végzett tanulók felvételi vizsga és vizsgálati díj fizetése nélkül a gymnasium következő osztályába fel nem vették? Van-e erre a közoktatásügyi törvények szabványain fektetett valami új határozott törvényrendelet, és ha igen, mi az oka, hogy az, más elvi fontosságú rendelet: módjára köröz útján a közönségnek tudomására nem juttattatott? — hogy ez abból a polgári iskolák természetére nézve kellőleg tájékozódván, annak ama tekintélyes része mely utódaik nem politikai csizmadiaságra, hanem tudományos pályára szanta, — ezen amúgy is idegen kaptafajú intézményt illetőleg, mely mostani szervezetének, tanítási felültelessége s a vallaserkösi irány mellőzése okából legfeljebb a tudakos álműveltségnek és az állam felforgató socializmusnak lehet melegágya,

— magának tiszta képet kálthasson, és attól saját zsebe és gyermekei érdekében óvatosan tartózkodjék.

Ez interpellációra a k. tanfelügyelő s a középiskoláról alkotott 1883. évi XXX. t. cz. 12 §-ra utálassal választolt, — mely felvilágosítás folytán a közp. bizottság többsége az interpellatiót tudomásul vette.

Csakhogy a napirendre térséssel koránt sincsen a dolog elútré, — mert igaz ugyan, hogy az érintett törvény szakas: a polgári iskolából gymnasiumba való átélésnél felvételi vizsgálatot emleget, amde annak terjedelmét, illetve tárgyait meg nem állapítja, az ezen szakaszhoz csatolt magyarázat pedig (Lásd a Bath Móv kiadásában megjelenő törvényt) — azt mondja, hogy a polgári iskolának, a középiskolához való viszonyáról az 1868 évi XXXVIII. t. cz. 76. §-áról, kimondatik ébőben, hogy a 4. alsó osztályi tanterve meggyezze a középiskola tanítási terével, kivéve a latin, illetőleg francia nyelvet; — miből tehát önkéntelenül következik, hogy a gymnasiumi felvételi vizsga csak is a latin nyelvre szorítkozhatik.

Ugyan e szakasz magyarázó függéke meggyezzi továbbá, hogy az átélésnél mino eljárás követendő, és részletezve van a val-lás- és közelet. miniszternek 1876 évi 21056. számú rendeletében, melynek minden kitégét kizáró szavai szerint, ha a polgári iskola növendékei a közpéptanoda folytatolagos 2—3 vagy 4-ik osztályába akarnak átélpi, ezt akadálytalanul tehetik, ha a latin, esetleg francia nyelvből szükségesnek mutatkozó felvételi vizsgát leteszik, — ugyancsak végül a jelzett függékben zárjék közt megérintetvén, kihagyatott a minisleri szöveg: hogy felvételi vizsgálatokért díj nem fizetetik.

Mintthogy ezek szerint a kérdés az interpellációra adott felelettel távolról sincsen kétségben kívül helyezve, — valószínű, hogy az érdekeltek az ügyet eldöntés végett, egyenesen Trefort Ágoston ó nagyméltóságához fogják felvinni.

A fentiekre vonatkozólag szükségeseink látjuk meggyezni, hogy a törvény intézkedéseinek ellenszégüni senkinek sincs jogában s egyes középiskolák önkényesen s törvénytelen eljárása ellen kell orvoslást keresni, nem pedig az intézményt megátmádni. Tény, hogy a polg. iskolák nem a tudományos pályára készítik elő növendékeiket, hanem azok részére állítottak fel, kik szerényebb tanulmányokkal akarnak pályát választani, vagy mint művelt iparosok,

birtokrészeket. Révay Ferenc meghalt 1553-ban Pozsonyban, eltemették Turóc-Szt.-Mártonban. A bárók (nagyaságok) sorába ő maga nem emelkedett, de igen 3 évvel halála után négy fia. (A kihalt báró treboztói ág csak 80 évvel később kapta a bárói címzet).

Révay Ferenc utódainak története; egyúttal Blatinca várának is története; röviden megemlítem tehát még, hogy ezek közül számos nevezetes férfit emelkedett ki: így, hogy egykettőt említsék — egy híres államférfi és tudós: I. Péter, ki 1622-ben temettetett el T.-Szt. Mártonban; továbbá II. Péter, híres katoná és hadvezér, ki Zentánál és az 1701-ben kezdődött francia háborúban tintette ki magát és magának és a (különbön ma már kihalt) utódainak a grófi méltóságot szerz meg, stb.

A szklabinak és blatincai Révayak közül ma élnek még fiágon: Méltóságos báró Révay Ferenc (e nevén VII.) ki 1835-ben született és Méltóságos báró Révay Gyula, ki 1852-ben született. Ő méltóságos azonban nem édes testvérek, hanem nyolczdik nemzetségi visszavezetendő unokák: közös ösök ugyanis ama Ferenc és nevén (V.-ik), ki 1622 től kezdve 34 éven át volt Thurócz megye főispánja.

Blatinca vára tehát ezen híres és gazdag főurak lakhelye volt, mindaddig, míg a modern igényeknek inkább megfelelő mosóczi és stavnicskai kastélyok fel nem épültek, a mi a mosóczi kastély építése stílyjét tekintve, a mult század elején történhetett, s a mely időponttól kezdve a mi szegény várunk el hagyatott és a pusztulásnak átengedtetett.

Blatinca vára, a hasonló nevű folyócska mellett egy igen magas és megmászhatlan

sziklán áll, silhouette-je lent a blatincai völgyből nézve, oly festői, hogy a Rajna vidéknek bármely híres váromjával bátran vetekedik. A szük völgy, a sírú erdők, a kristály-tiszta patak, és a völgyből kiemelkedő Fátra hegység orsái, mind e dolgok a vár imposans romjával együtt oly elragadóan szép képet alkotnak, melyet, ha egyszerűen látunk, soha el nem felejtünk és újból látni vágyakozunk.

A mi rajzunk azonban nem ez a festői, képet mutatja, szándékosan nem, mert mint már Sasó váránál említettem, nem a vár fekvésének esztetikai méltatása képezi célját és szerény dolgozatnak, hanem annak belső elrendezésének feltárasa; azért oly pontot választottam a felvételnél, melyből a vár felsőjébe láthatunk. Képünk a Blatinca folyótól elfordított oldalát mutatja. A várat egyedül erről az oldalról közelíthetjük meg, a folyó oldaláról a meredek szikla miatt lehetetlen. A stubnyai fűrűből jöve, jó másfél óra alatt érünk el kocsival egész oda a vár aláig. A régi kocsit-ut még jól kivehető, amelyen a várba felhajtottak, vagy felovagoltak. A romok közé legjobban felmászhatni az urak lakasából felmaradt első fofal mellett, melyből emeletenkit két-két ablak maradt fonn. Végig nézünk előbb azon két falat, mely az úri lakás főfalát képezte s látunk azon kandalló maradókat, lépcső nyomokat, fakapcsokat, sőt még egy hihetőleg a konyhából kiinduló facsurgót is, a melyen át a két és háromszáz év előtti szakácsnak ontotték is az elhasznált vizet. Ez alatt a kiöntő hely alatt egy pulczikával botorkálván néhány régi cserép-darabon és elkorhadt birkabordán kívül más egyebet nem találunk: az ablakok alatt lettem egykét darab ontott kék üveget, mely félreis-

merhetetlenül ama középkori hatszögű ólomba fogott üvegtáblácskak egyes maradványai, mely hatszögű üvegtáblak alkalmazását, a mai kor különzködése újból divatba hozott. Az úri lakás jó nagy volt és úgy látszik két családunk szolgálatott és el volt különítve a tulajdonképeni várépülettől, mely magasabban fekszik, régibb keletü és tisztán védelmi czéllal birt.

A felső várba menő útnak balján (ott, a hol az alaprajzban e szavak állanak »Belső kapu») lépcső toronyrak és még egy falnak maradványait látjuk. A lépcső-fokok ugyan már nincsenek meg, de a kerek alkotmány más nem lehetett, mint csiga lépcső háza, mert közvetlenül fölötte van a donjon tártogó ajtaja. A fal pedig a ledőt belső kapuzatnak a fala. A belső udvaron fel haladva, jobbra egyes falmaradékokkal találkozunk, melyek alkotó részeit képezték a felső lakásoknak, mely lakások az örszégnek és veszelj idején az uraságnak is szolgáltak. Ez olyan szük hely, oly vastag falakkal van körülfogva szikla is nó ki padlóaljak, hogy ezt és a szomszédságában levő hosszúkkas alkotmányt igen réginek, a XV. század elejéből, tehát még a Korom nemzetségi idejéből valónak kell declaránom. Holott az alattab fekvő, az alaprajzban vonaskázott rezálek, már a Révay-ak korából származnak.

A bástya mellett elhaladva egy hosszúkkas terembe lépünk, mely 15 m. hosszú, alsó végén 280 m., felső végén 480 m. széles. Ezen terem be volt változva csücsves boltozattal, mely lapos termőkövekből készült; rajzuknak a boltozat aiajka és szerkezete lefektetett ábrában van felintetve. E boltozatnak egy része még áll. E hosszúkkas terem fölött és alatt hasonló teremek valának, az egyik pince, a

másik emelet. A teremtől jobbra van ama szük félkörű helyiség, melybe ugyan a »kápolna» szót írtam be, de a mely éppen úgy bástya is lehetett. A terem baloldali végén van a hatalmas óratorny, mely méreteivel megközelíti a saskövet, hosszabb átmerője ugyanis közel 10 m. tesz, falainak vastagsága 180 m., magassága 19 m. E toronyban a boltozatok mind leomlottak és a kerek órteremben hevernek. A torony igen rongált állapotban van, akkor mikor utóljára ott voltam, a bejáró ajtó fölött minden legkisebb utánsegítés nélkül egészen magától egy fél köbméternyi darab fal hullott le és egy a falban elrejtett lépcsőt takart fel, mely éppen az ajtó fölött van s most is látható. E lépcső a toronyból a hosszúkkas terem felső részébe vezetett. Ha a terem északi falában levő nagy nyíláson lebocsátkozunk, egészen a varon kívül kerülünk és balra ezen nyílástól két parhuzamos 1 és fél m. vastag közel egymáshoz álló fala, találnak, melyeknek rendeltetését meg nem magyarázhatom magamnak. Itt, kaparas közben egy részét egy régi ajtó vasalásának találtam. Innen kiindul a vár kerítés falát, melynek azonban csak egyes részei állanak még, e falban volt valószínűleg a külső kapuzat is, mert közel a kapun bástyához egy darab harántos fal van. A jó vastag kapu bástya (áméroeje 750 m.) egészen kerek alaprajzjal bír, és egy részben még ma is álló kerítés fallal van összekapcsolva az úri lakásokkal. E bástya mellett van egy, a szklabin vésett széles árok, a mely a nép hied szerint lejárát volt a pinczébe. Az úri lakasoktól kiindulva találhatók még falak nyomai; bizonyára kerti falak lehettek; a kert a vár nyugati és dél-nyugati oldalán terülhetett el.

gazdák, kereskedők a gyakorlati életre készülnek. Működésük az alkalommal azonban nyitva, hogy azok, kik tehetőségeik által kitűnnek, a középiskolába is átélhessenek, a latin, illetőleg a francia nyelvű vizsgálatot tesznek. Ez a gyakorlati országos dívív s tudjuk, hogy a helybeli polg. iskola növendékei eddig minden akadály nélkül léptek át a középiskolákba. A polg. iskolák lennének hivatva a sokat emlegetett magyar ipar és kereskedelem részére oly egyéneket nevelni, kik a magyar ipart és kereskedelmet nem csak üzni, de továbbra is vinni képesek lesznek. Ily czéllal állítottak fel ez iskolák, ezért kapcsolattal össze ipari vagy kereskedelmi szakkutatók a munkásokkal. Sajnos, hogy közönségünk még mindig kicsinyül azon pályákat, melyek hazánk jövőjére oly nagy fontossággal bírnak s még mindig előszeretettel küldi gyermekét a tudományos pályára, hol háromnegyed része a tehetőség vagy az anyagi támogatás hiányában elbukik s ezek lesznek aztán az igazi proletárok. A vallás- és erkölcstan tanítása az egyes felekezetekre van bízva s ha e körül hiba van, nem a szervezeten van.

Más alkalommal majd bővebben is szólnak a tárgyról.

Zólyomból. Trefort miniszter Radványban. Trefort Ágoston kultusz-miniszter igen kellemesen töltött egy hetet Nárý B. báró vendégszerető házában Radványban. A miniszter ur e hó 2-án érkezett Radványba s ez idő alatt Csipka y Károly alispán, Bittera polgármester, Dunay Ferenc főigazgató, Sebesthá Károly tanfelügyelő, Spitzko Lajos főgyám, igazgató és Gerevich Emil dr. felsőbb leányiskolai igazgató tisztelegtek nála, kiket magához kértet s tölük a város ipari és tanügyi viszonyai felől kérdéskörököt. Bende Imre püspök, ki ez idő alatt Besztercebányán időzött, szintén meglátogatta. A miniszter radványi tartózkodása alatt meglátogatta a hermaneczi papírgyárat és a besztercebányai hajlított fabutor- és posztógyárat s 10-én azzal búcsúzott el a vendégszerető családtól, hogy jövőre huzamosabb időt fog ott tölteni Radványból Császka püspökhöz utazott Szepes-Váraljára.

KÜLÖNFELEK.

Stefánia trónörökösé Szt. Antalban. A kis falu méltán lehet irigylésünk tárgya nekünk selmezbányaiaink, a mennyiben na-

Ipolyi az ő Schematismus historicusában azt mondja, hogy e várbán bizonyosan lehetett kápolna; én olyan helyet a melyre határozottan ráfoghatnám, hogy kápolna volt legyen, nem találtam, legfeljebb az a kis tér a hosszúkás vár terem keleti végén; ebben azonban csak a pap fért el az ő ministránsával, a népnek künn kellett maradni a csúcsáig teremben.

E vár falai az itteni hegység allományából: mézsközből vannak építve; valólatul égetett mész és égetetlen mész-szilánkok keveréke szolgált. Kőparkányzatnak, vagy más szolid építészeti díszítésem nyomait nem találtam: csak a 2-ik úri ház falán és a torony-lépcsőnél a diszvakolat kezegyszerűbb nemére, t. i. sgraffito-szerű kockázásra és egy primitív talapat-párkányzatra bukkanunk.

Blatnicza várára névze három kort kell megkülönböztetni: egy őskort, mely a löfegyverek használatá előtti időt képezi, mikor még barát-klastrom állt e helyen, ebből nem található egyéb azon sziklán álló falnál, mely a Blatnicza folyó felé néz és a cselédék lakásához tartozott; a második korszakban a felső vár az öreg toronyfal épült a XV. században a Korom család kora és a III. korszak a XVI. és XVII. századot képezi, a midőn a Révay-ak használták. Blatnicza várából is különösen szép kilátás van, áttekinthető a kies Túrócmezge nagy része; e várnak látogatása tehát két előnyvel bír, a régiség szemlélése mellett szép kilátással is jutalmaz.

ponként részesül abban a szerencsében, hogy a Coburg hercegi pár fenségsé vendéget gyakori kirándulásai, sőtái közben szemtől szembe láthatja. Ő Fensége rendszeren 7 óra kor lovagol ki, majd a délelőtti a hercegi pár s kiséréte társaságban tölti s delután 4 óra előtt indul kisebb-nagyobb sáitára, kirándulásaira, hol gyalog, hol lovagolva. Lakosztályát a kastély azon része képezi, mely a híres Koháry-féle butorokkal van berendezve, s a melyben az 50-es években I. Ferenc József királyunk Ő Fensége, ezelőtt 9 évvel pedig a belgák királynéja tartózkodott. Sajnos, hogy az időjárás ritkán kedvez a kirándulásoknak, s így félt, hogy a Sztinyára, a dobsinai jégbarlangba, a Tátrába tervezett kirándulásokat is megrontja. Selmezbányai városában már volt Ő Fensége, de még ide is többször szándékozik bejönni, a bányák s az akademia megtekintésére. A város ünnepi színtőlött magára egy hét óta, a házak lehetőleg díszítve, különösen kiválk Berks Lothár alezredes lakása, mely magyar, belga és osztrák lobogókkal, czimerekkel van díszítve. Kik abban a szerencsésbe részesültek, hogy Ő Fensége megszóította őket, nem győzik Ő Fensége leereszkedő nyájasságát magasztalni.

Kinevezés. Kossányi Géza végzett jogást a besztzercebányi törvényszék elnöke a helybeli kir. járásbírószághoz díjaz joggyakornokká nevezte ki.

A Selmezbányai Jásziv bazár. melyet a Szt. Erzsébet-nőegylet rendezett, mult hetén tartott közgyűlésének határozatából tiszta jövedelmének felét, az az 600 f r t o k ü l d ö t t e el a hazai árvízkarosultak javára.

Túrözvámegye közg. bizottsága f. h. 12-én tartotta rendes havi ülését Justh Kálmán főispán gyöngékedése mellett Benczik y Kálmán alispán előkeltte alatti, ki e minőségében először foglalta el a bizottságban az elnöki széket. A bizottság Keviczky István főjegyző referálás mellett több folyó ügyet intézett el s ezek között a felső járás közönségének kérvényét, hogy a reggel Körmezőről induló tehervonathoz személyszállító kocsi is kapcsolatsanak s Znióvárjára kérvényét, hogy az oda szülő leveleket a gyorsvonatról Rákó-Pribócz állomásra adják le. Az árvászeki elnök felévi jelentéséből kitűnik, hogy a mult felében gyámáság alatt maradt 326 személy, gondnokság alatt pedig 29 személy. Az árvászekhez a mult felév alatt beérkezett 893 darab, elintéztetett 780. Az összesített árvapénztárban maradt 207 ft 94¹/₂ kr. készpénz, 40787 ft 06 kr magán köztelevényekben. Magán felekek kölcsön adatot 1920 ft. Az egyedi árvapénztárban maradt készpénzben 33 ft 54 kr., magán köztelevényekben 86534 ft 72 kr. Az adó befizetés a lefolyt felében 4629 f r t t a l kedvezőbb a tavalyinál. A közegészségügyi állapot június hónap kedvezőbb volt, mint májusban, míg a felév tartama alatt az egészségi állapot kedvezőtlen volt. A trachomás betegek javulása előre halad. Az utak építése megindult s a közmunka leszolgálása mellett utaink csak hamar meg fognak javulni. Az árvíz által megromgált utak, hidak kijavítása folyamatosan van. A vármegye 94 községe közül 60 községben van népskola, 34 községben pedig nincs. Tanító működik 97 férfi, 12 nő, összesen: 109, kik közül képesített 71, magyaráról beszél 75, gyengélen 16, keveset 18. A bizottság a kir. tanfelügyelő indítványára a tanítói nyugdíj rendezése tárgyában felír a közokt. miniszteriumhoz.

Felsőbb elismerés. A vallás és közoktatásügyi m. k. miniszterium elismerő köszönetét nyilvánítja f. é. 18240 sz. intévényében dr. Terray Lajos selmezz-steffultói bányakincstári orvosnak a nagyrözei polgári iskolai táptépzett javára tett alapítványát.

A hangverseny. mely mára volt hirdetve, Bogyo Ilonka közbe jött betegsége folytán elmarad.

Halva találtak Felső-Stubnyán Schmidt Anna 70 éven felüli asszonyt e hó 12-én. Az öreg asszony elhalt leányához indult s utközben gutautés érte.

Esküvő. Balogh László vasúti pénztáros e hó 11-én vezette oltárhoz Záborszky Adolf szolgabíró kedves leányát Stubnyafüföldön.

Az esküvő, melyet Moser Tivadar műsözi lebón végzett, a szolgabírói épületben lévő kápolnában tartott meg. A háznyagor tisztelettel Pékóczy Tivadar főszolgabíró és Pekáry Géza államási főnök teljesítették. Nyoszolyóleányokul Justh Anna és Jeszenszky Matild szerepeltek, a vőfélyek Justh Ferenc és Boross Béla dr. voltak. Az esküvő után vacsora, majd táncmulatság következett. A mulatimeken kívül ott voltak Justh Kálmáné, Szent-Iványi Kázmérné, Zoróczy Tivadarné, Pekáry Gézáné, Jeszenszky Ferencné Velits Györgyné, Siegmann drné, Nemes Jánosné, Schlott Edéné, Boros k. a., Siegmann Miczi és Emmi, Kontsek Ilona, Velits Ilona, Földinger Gizella stb.

A postatakarékpénztár intézménye bányavidekünkön, hol kiválóan hasznát hajtó volna, csak nagy nehezen válik népszerűvé. Bányásznepek, különösen a selmezbányavideki hegyesem akar az intézmény előnyeit meggyőződni s miert nem? mert egyáltalán nem akar, nem képes gazdálkodni, takarékoskodni. — Két hetenként kapván fizetését, ezt mindannyiszor legutolsó krajczáig elkölti, a jövőre nem gondol, hisz ugyanis nyugdíjat kap majd vésnégre. — A nyugdíjban részesülhetés reménye oly készséggel kapaszkodik, az annyira elfoglalja lelkét, hogy abból teljesen kiszorítja a jelenleg gyűjtő takarékoságot. Épp ezért kétszeres az érdeme azon emberbarátoknak, kik itt-ott megtörve a közönyt, népünk nyelvével szemben is meg tudják honosítani a postatakarékpénztár intézményt, e krajczáros gazdálkodást. Tudtukkal Selmezz-Steffultón örvendesen terjed a bányász nép körében az intézmény iránti bizalom, melynek felköltése és az intézmény behozatala dr. Terray Lajos bányakincstári orvos érdeme, ki, úgy szólván házról házra járva toborozott híveket neki. Majd a népsikola vizsgáin postatakarékpénztári könyveskébe fektette a jutalmakat, ezzel oda vitte a dolgot, hogy most éppen nem ritkaság Steffultón az a család, melynek oly népsikvácsja van. E mellett azon ígérget közlé az illető lelkész urakkal az intézmény lelkes támogatója, hogy azon esetben, ha az illető tanuló szülei csak néhány krajczárral növelendik az év folytán az általa betett kis tőkét, akkor ő azt szaporítani hajlandó. Ez eljárás eredménye már is örvendetes, és sokat ígérő.

A takonykór aldozati. Polereczky Kurica Mihály divéki lakos lovak kiütött a takonykór s daczára, hogy a lovak még ideje koran elpusztították, e veszedelmes kór már annyira fellépett, hogy azt e apa és fia is megkapták s ennek következtében meg is haltak. A megyei hatóság megtette a szükséges óvintézkedéseket, nehogy a baj tovább terjedjen.

Gyilkossági kísérlet. Rüttlén nagy felütnést keltett, hogy a napokban egy közpályán működő egyén leánya újdonszult gyermekét egy félreeső helyre dobta. A kis világpolgár azonban erősen tiltakozott a méltatlan eljárás ellen s az erős sírásra előfutott emberek meg is mentették kellemetlen helyzetéből.

Egy új gyógyhely Alsó-Ausztriában. A gyógy és fürdő-idegy kezdte arra indit bennünket, hogy a közönség figyelmét a Heinfeld mellett újonnan keletkezett »Salzbad-Kleinzell« nevű gyógyhelyre felhívjuk. Tulajdonképen »kis Carlsbadnak« kellene nevezni e gyógyhelyet, tekintettel az ott található gyógyforásokra, melyeknek hatása egyenlő a karlsbadi, marienbadi és franszbadiakéval, sőt azokat speciális koralakok tekintetében még felül is mulja. Ezen kívül még az az előnye is van e fürdőnek, hogy nagyon közel fekszik Bécshez, árai minden tekintetben rendkívül mérsékelték, úgy hogy az ott való tartózkodás föllotte olcsó. Salzbad-Kleinzell mindennel bír, amivel egy modern gyógyhelynek bírnia kell. Ozodus enyhe levegővel, kitűnő és kényelmes lakásokkal az ottani gyönyörű nyaralokban, finom étteremmel, mely az azelőtt Bécsben elsőrangú szácsak híreben állott M a y E d e s z e r b k i r á l y i szácsak vezetése alatt áll, továbbá közel fekvő fenyvessell, gyönyörű árnyas ligetekkel és sétautakkal, kiránduló helyekkel, uszodával, 20° R. ásványvízfürdővel, meleg és kádfürdővel. Szóval mindenről gondoskodva van, a mit a fürdő egészséges és beteg látogatója csak kívánhat, mely utóbbiak még a folyton jelenlévő fürdőorvos tanácsát is igénybe vehetik. Nem szenved kétséget, hogy Salzbad-Kleinzell rövid idő

alatt a legkeresettebb gyógyhelyek egyike lesz. A legközelebbi felvilágosítást önjátok azt szivesen megkapják, ha a fürdőkező (Währing, Bécs) mellett, Zimmermannsgasse 10) fordulnak, hol a fürdővel behatóbban foglalkozó prospectusokat is kaphatnak.

Közhazsna folyóirat. Az Aradon megjelenő »Házi Közöny« 13 számát vévén, újból meggyőződünk, hogy e folyóirat a háztartás és házi gazdálkodás köréből oly gyakorlati s talpraézt közleményeket hoz, melyeknek bárki is realis hasznát veheti. Az elmúlt felévben közöl jónévv szakemberektől 125 nagyból eredeti czikkeket a családi nevelés, társadalmiügy, egészségügy, háztartás, állattenyésztés, mezőgazdálkodás, kertészet, szőlőszet, boraszat, köréből; megismertett s illusztrált 20 practicus készületeket, melyek bármely családban használatos alkalmazható; 131 kisebb közleményt s »Szereksztői közleményekben« egy egész halmazát oly dolgoknak, melyeknek ismerete a háztartás és házi gazdálkodás terén nélkülözhetetlenek, a mennyiben azoknak gyakorlati alkalmazása mindenkor anyagi előnyvel s haszonnal jár. Ila ezen számos hasznos tudnivalóból, hár receptből csak egyetleneget is bevalk; az ennek alapján készült kísérlet következtében, úgy könnyen belátható, hogy a »Házi Közöny« I. felévére kiadott 1 ft 50 krnyi előfizetési árbőrségesen lesz megértve Ugyanczért a II. felév beallta alkalmából újra felhívjuk t. olvasóink b. figyelmét a »Házi Közöny-re, mint egyetlen a nemű folyóiraat, mely a gyakorlati élet legkülömbözőbb érdekeit a tapasztalható merített tanácsokkal szolgálja. Mutatványszámokkal szivesen szolgál a kiadóság Aradon.

Felelős szerkesztő: Nagy István.
Főmunkatárs: Vörös Ferenc.

HIRDETÉSEK.

1142 szám.
ikv. 1888.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A rózsagegy kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Otepka Zsuzsannának végrehajlatának — néh. D e m k o A n d r á s s z e r e h a j t á s z e n d e v e t t e l l e n i 20 f r t o k r. tökéletovelés és járuléka iránti végrehajlati ügyében a rózsagegy kir. törvényszék területén lévő, Liszkofalvi községben fekvő, a liszkofalvi 61 tjkben Demko Andras nevű iri fele részre I 18 urb. tel. — 18 srz. 50 a számú házról 200 ft becserékben, a liszkofalvi 69 tjkben kisik. Onco Andras nevű iri felére és Demko Andras nevű iri második felére I — 6 srz. 52 c számú házról s így ezen egész ingatlanra 100 ft becserékben, a liszkofalvi 231 tjkben Demko Andras nevű iri 7²/₃ részre I — 6 rendszámokból 20 ft becserékben, valamint a liszkofalvi 232 tjkben Demko Andras nevű iri 7²/₃ részre I — 73 rendszámokból 16 becserékben mely egyuttal kikialtási arul szolgáland, az árverést elrendelte, és hogy a fentebbi ingatlanok az 1888. évi Augustus hó 14-ik napjának deléltől 9 órakor Liszkofalvi község bíró hazám megtartand nyilvános árverésen a megállapított kikialtási arul aló is eladati fog.

Arveresi szándékozók az ingatlan becseréknek 10 százalékát vagyis 20 f r t, 10 f r t, 2 f r t, és 1 f r t 60 kr. készpénzben a kiküldött kezéhez letenni kötelesek.

Kir. Törvényszék mint tkvi hatóság.
Rózsagegyen, 1888. évi Május hó 24-én.

Vrehovina.

kir. törvényszék bíró.

1692 sz.
Arveresi hirdetmény.

A selmezi kir. járásbírószág mint telekényi hatóság részéről közhírre tétetik, miszerint ezen bíróság területén lévő Z a n z o t t o J ó z s e f és J o s e f á n a k a selmezi 614 számú tjk. A 1 s o r 972 hr. sz. alatt foglalt 1591/15 számmal jelzett ház és kerte névze — Hornyacsak Istvának 68 ft 80 kr. töké és járuléka kielőgietésé végett végrehajlati árverés a selmezi kir. járásbírószág mint telekényi hatóságánál 1888. évi Augustus 2-án reggeli 9 órára tuzetik ki azzal, hogy a kérdéses fekvőség 500 ft 80 kr. becserén alól is eladati fog, azonban az utóajlatnak fentartása mellett.

Kikialtási ár 500 ft 80 kr. az adó szerint megállapított becser.

Arverési szándékozók tartoznak 6 százalékat bantapénzül készpénz vagy óvadékképes érteken az árverésnek megkezdése előtt bíró kiküldött kezéhez letenni.

Az ígért vételár 90 nap alatt 2 részletben 6 százalékat kamatozó selmezi kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál fizetendő leszén.

Vevő az árverési események jogerőre emelkedése után haszonélvezetbe lép, tulajdonjog javára azonban csak a vételár lefizetése után hivatalból bekebelezeteni fog.

Vevő köteles a megvett épületeket tisztán ellen biztosítani.

Ha a vevő az ígért vételért nem fizetné, költéségre és veszélyre új árverés elrendel-telét fog.

Az árverési feltételeknek többi pontjai ezen eljáró teleknyvi hatóságnál és Selmecz városi tanácsnál megtekinthetők.

Selmeczen 1888 évi július 2-án.

Heyder, kir. jbró.

Máriaczei gyomorcsöppek.
Külön hátsó az a gyomor minden betegségében.
Védjegy.

Főhímlőhatatlan étvágyhiány, gyomorégőség, rossz illatú lélecszék, felváltás, avas, feloldás, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és darabképződés, túlságos nyálképződés, sárgaság, undor és hányás, főleg a (ha a gyomor) erőd, gyomorgörcs, székzsorulás, a gyomornak zúlékkel és italokkal való túltelítése, gúttak, lep. máj, és aranyes hátnálkai esőfelen.

Kétféle: az egyik hátsó állati székkel együtt 35 kr., kettő hátsó 60 kr.

Központi székhely: Brack Károly gyógyszerész által Kremserben (Mór-Varoság).

Kapható minden gyógyszerben.

6112: A valódi máriaczei gyomorcsöppeket sokan hamisítják és utánozzák. A valódiság felől minden öngyógyító, a fenti védjegyről ellátott borítékra kell figyelni, és a minden üveghez mellékelte használati utasításon meg kell jegyezni, hogy az Kremserben Gusak Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Ósaczka Beutáth F., Nagy-Tapolcsány Csippek Ján., Besztercebányán Gölner Frigye, Privigyén Kohut G., Ruttkán Friedmann Mór., Selmeczbányán Sztankay F., Vág-Beszterczen Bössanyi Ant. és Bössanyi A. gyógyszerárban.

Tíz forint napi mellékkeserőt,
töke és kozkázatás (risico) nélkül sorsjegyek részletfizetés melletti eladásá által az 1883. XXXI-ik törvényezikk értelmében.

Ajánlatokat elfogad a
fővárosi váltóüzlet társaság
ADLEB és társa., Budapestben.

A legjobb pótkávé
az egész monarchiában Szalady féle pótkávé. Két rész ázsiai pótkávéhoz egy rész Szalady kávét kell befozni a legzamatosabb kávét nyerjük. Hozzá kevesebb cukoranyag szükséges feltek és előnye, hogy az ázsiai kávét ártalmatlanná teszi.

A „HUNGÁRIA KÁVÉ”
rendes edelül használva a gyomrot és a vért tisztítja s az emésztést nagyon elősegíti.
Biztos segélyt nyújt: gyomor és bélfurut, fejfőrcs, vérszegénység, álmatlan-ság és ideg bajok ellen. Kapható a főáltól:

SZALÁDY ANTALNÁL,
Budapest, Andrassy ut 86.
Turocz-Szt.-Mártonban: **SOLTÉSZ LAJOS** kereskedésében és a fogyasztási egyletben.

Pályázati hirdetmény.

Körmöcz város közigazgatási vezetése alatt álló 7 község, Barsvármegye tekintetes törvényhatóságának 1888. évi 90. számú határozatával megerősített körjegyzői szövetkezetet alakítván ezen szövetkezetből főlv körjegyzői állás betöltésére pályázat hirdettetik. Ezen, Körmöczbányán székhelyvel bírándó körjegyzői állomással évi 400 fti. rendes fizetés, 80 fti. lakpénz, 20 fti. irodai atalány 25 fti. uti atalány és 25 fti. napi atalány élvezete van összekötve.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy életkorukat, eddigi szolgálataikat, nyelvismeretüket, honosságukat, erkölcsi magviselkedetük és képzettségüket feltüntető bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikát 1888. évi július hó 31-ig bezárólag nálam nyújtsák be.

Pályázóktól a magyar, német és tör nyelv ismerete feltétlenül megkövántatik.

Körmöczbányán, 1888. évi július hó 4-én.
Burda Imre
tb. főszolgabíró.

1801 sz.
tkv 1888

Arverési hirdetményi kivonat.
A turocz-szt.-mártoni kir. bíróság mint teleknyvi hatóság közbirre teszi, hogy Su-

pik Janosnak — ifj. Chromei András elleni végrehajtási ügyében Kicsin községében fekvő a kicsinai 14 sz. tjkben I 1—42 sor szám a. foglalt ingatlanokból ifj. Chromee Andrást B. 2 tétel alatt fele részben megillető jutalékra az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanuság az 1888. évi július hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Kicsin községében a község házául megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanuság becsarának 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiállított kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Tuzmártonban, 1888. évi ápril hó 27.

Fekete,
kir. jbró.
475 szám
1888

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bír. végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közbirre teszi, hogy a beszerzebányai kir. járásbíróság 2891/1887 P. számú végzése által Szentfelel Salamon javára — Krausz József s társai a jelen 55 fti. 100 fti s 30 fti tőke, ennek 1887. évi Ápril hó 28. napjától számitandó 6 százalékos kamatait és eddig összesen 30 fti 20 kr. perköltség kövételés erejéig elrendelt kielégítési végrehaj-tás alkalmával bíróság felül s lefoglalt és 402 fraza becsült szobabútor, felhőruemek, ruha stóbul álli ingóságok nyilvános árve-rés urján eladatnak.

Mely árverésnek az úbányai kir. járásbíróság 2891 P. sz. kiáltási rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Besztercebá-nyán leendő eszközítésére az 1888-ik évi július hó 26-ik napjának délután 3 óráig határidőül kitűzött; és ahhoz a venni szan-dékozók ezenel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árve-résen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a érte-lmében a legtöbbet ígérőnek becsarón alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megál-lapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő nap-tól számitatik.

Kelt Bbányán 1888-ik évi Janus hó 6. napján.

Jurány Adolf,
kir. bír. végrehajtó.

2398. sz.
1888. tk.

Arverési hirdetményi kivonat.
A lipótszentmiklósi kir. járásbíróság mint teleknyvi hatóság közbirre teszi, hogy özv. Czvik Antonia mint kőrú Medvjedik Jánost és társ. gnyamia javára közöses meg-szintetésé vegett az 1881. évi LX. t. cz. 144 § alapján s a 146 és 176 § értelmében I. kk. Medvjedik János, kk. Medvjedik Ant. Ferencz, özv. Medvjedik szül. Sinsny

főj Pállay Anna nevére, nemkülönben az 1881 évi 60. tez. 156 §-a értelmében Kriska Janos és neje szül. Minár Teréz nevére a bíbeli 54. sz. tjkben I sor 169 hrsz. a. foglalt 60 óssz. sz. alatti tadjára felépít-mény nélkül 8 frnyit kiáltási árban; II kisk. Medvjedik János, kiskörú Medvjedik Antal Ferencz, özv. Medvjedik Sinsny Pál-lay Anna, Medvjedik Andras és neje szül. Bazák Katalin nevére a bíbeli 332 sz. tjk-ben A I I sor 762 hrsz. a. 211 óssz. sz. ház s tartozékaira 320 frnyit kiáltási ár-ban és III u. a. sz. tjkben ugyanzok nevére A II I srsz. 167 hrsz. a. kert és esltre az árverést 10 frtban ezenel megállapított kiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888 évi Szept-tember hó 14-ik napján d. e. 9 órakor megartandó nyilvános árverésen a megál-lapított kiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsarának 10 % át készpénzben, vagy az 1881-ik LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiállított kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

Kelt Lipót Szt.-Miklóson 1888. évi má-jus hó 1-6 napján.

A lipótszentmiklósi kir. bíróság min. teleknyvi hatóság.

Vitalis,
kir. aljbir.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turocz-szent-mártoni kir. járásbíróság mint teleknyvi hatóság közbirre teszi, hogy Proksa Jozsefnek — K o r b e l y J ó z s e f ellen végrehajtási ügyében Szent-Péter községében fekvő a szt-péteri 8. sz. tjkben 1—2 sor 14 és 16 hrsz. a. foglalt Korbely Maria, kk. Korbely György és kk. Korbely Anna tarstulajdonosok nevére írt 28 sz. ház, esdr és kertre 160 frtban.

b) a szt-péteri 8 sz. tjkben 1—3—5 sor-szám 63, 98, és 208 hrsz. a. foglalt s feutiek nevére írt ingatlanokra 140 frtban,

c) a szt-péteri 36 sz. tjkben 1 sor 192 hrsz. a. foglalt s feutiek nevére írt ingatla-uszra 30 frtban,

d) a szt-péteri 37 sz. tjkben 1 sor 193 hr. sz. a. foglalt s ugyanzok feutiek nevére írt ingatlanusgra 30 frtban ezenel megál-lapított kiáltási árban az árverést elren-delte és hogy a fennebb megjelölt ingat-lauság az 1888 évi Augusztus hó 8-ik nap-ján d. e. 10 órakor Szent-Péter községében a község házául megtartandó nyilvános árve-résen a kiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanuság becsarának 10 % a z a z a l é k á t készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírral a kiállított kezéhez letenni vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

K. m. f.

Fekete,
kir. jbró.

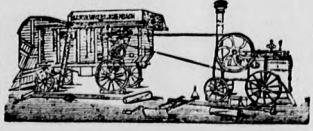

„Bacherlin”
osak
palaczkokban
van; azért
vigyázzunk a vásárlásnál!
mert minden más kétségkívül: hamisítás és félrevezetés.
Valódi minőségben kapható:

Wankovits Lajos,	Selmeczbányán.	Ritter J. Lajos,	Zólyomban.
Stankov F. gyógyszer.	„	Bolemann Jan. gyógyszer.	Léván.
Sommer J. A. özvegye	„	Kern testvérek,	„
Krausz W. G.	„	Gömler Frigyes,	Besztercebánya
Stech Lajos gyógyszer.	Zólyomban.	Moritz Janos,	„
Heller Jozsef,	„	Herzog Pál,	„
Spitz Gusztáv,	„	Tóth Viktor,	„

4—6

Magyar gőzcséplő-készletek

Gőzmozgonyok
2, 2½, 3½, 4, 6, 8 loerőre.

Gőzcséplőgépek
fa- és vaskerettel, verőlecczes vagy szeges dobbal.
legújabb, legerősebb szerkezet,
legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek.

Árjegyzőek livánatra
Grossmann és Rauschenbach
első magyar gazdasági gépgyára
Budapest,
külső váczi-út 7. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turocz-szent-mártoni kir. bíróság mint teleknyvi hatóság közbirre teszi, hogy a szomarói takarékpénztárnak Ruttkay Nedeckyzky szül. Velits Luiza elleni végrehajtási ügyében Rutka községében fekvő: s a ruttkai 546. sz. tjkben A 1 sor 90. hrsz. a. foglalt Ruttkay Nedeckyzky szül. Velits Luiza nevére írt 1020 frtban ezenel megállapított kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanuság az 1888. évi július hó 18-ik napján délelőtti 10 órakor Rutka községében a község házául megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási áron alól is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanuság becsarának 10 % át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírral a kiállított kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

K. m. f.

Fekete,
kir. jbró.

Bérbeadási hirdetmény.

A Besztercebányai és Korinticza furdó közötti országút mentén fekvő Oimányfalvi (Ulmankai) sörház a hozzá tartozó 3 koresmával és 17 községben gyakorlandó italméresi joggal f. év július 19-én nyilvános árverés urján 1889 évi január 1-től 1894 évi december 31-ig hat évi időtartamra 5400 frnyit kiáltási ár mellett fog bére adatni.

Vállalkozni hajlandók felhívtnak 540 frnyit bánatpénzzel ellátott ajánlataikat f. év július 19-éig alulirt mk. Erdőigazgató-százhoz — a hol az árverési feltételek is megtekinthetők — benyújtani, vagy a fenti napon délelőtti 10-ór az Erdőigazgató-szék helyén megtartandó nyilvános árverésnél részt venni.

Besztercebányán 1888. évi június 26-án.
M. k. Erdőigazgató-szág.